PAARD

JAARVERSLAG 2021

IN 2021 SWINGDE PAARD DE PANDEMIE UIT

1. POSITIONERING EN REGULIERE PROGRAMMERING

Het werd de culturele sector in 2021 niet gemakkelijk gemaakt een consistent beleid te maken.
Het jaar begon voor de concert-en theaterzalen in complete lockdown, welke in eerste instantie tot 19 januari zou duren en vervolgens met korte aankondigingstijd door de overheid tot zes keer toe werd verlengd.
Vanaf juni mochten bezoekers weer naar binnen met inachtneming van zitplaatsen met anderhalve meter afstand van elkaar: in het geval van de grote zaal van PAARD betekende dat een capaciteit van 130 bezoekers.
Kortstondig was er een opleving toen de verantwoordelijke ministers eind juni onder het motto "Dansen met Jansen" alle teugels lieten vieren. Na twee weken was het gedaan met de pret. Bezoekers moesten terug op een stoel (ook in de buitenlucht).
Vanaf 25 september mocht er (na controle op een groene vink in de Corona-check-app) tot middernacht op 75 % van de gebruikscapaciteit van het gebouw worden gedraaid, waardoor PAARD in de avonduren op nagenoeg volle sta-capaciteit van de zalen open kon.

JEUGD VAN TEGENWOORDIG © NIKKI BORN

Helaas was de vreugde wederom van korte duur. Per 12 november werden zitplaatsen weer verplicht en later die maand werd de verplichte sluitingstijd 17.00 uur, hetgeen in praktijk betekende dat de programmering van de rest van het jaar kwam te vervallen.

PAARD mag graag wijzen op het feit dat het de grootste instelling op popgebied in Zuid-Holland is. Dat is evenwel weinig waard wanneer je openstelling dusdanig beperkt is, zoals hierboven geschetst. Toch brachten de beperkingen nieuwe ideeën, nieuwe creativiteit en nieuwe manieren om publiek te bereiken.

Reeds in 2020 besloot PAARD dat het zinloos is het programmabeleid te laten bepalen door de dan geldende regels. Uitgangspunt werd: we laten zo veel mogelijk programma doorgaan en zien op het moment zelf wel hoeveel publiek daar fysiek bij mag zijn. Er werd geïnvesteerd in een opnamestudio en streaming-faciliteiten, zodat artiesten en publiek met elkaar in contact konden blijven.
Door de steunmaatregelen van nationale en lokale overheid en vanuit Fonds Podiumkunsten pakte PAARD zijn verantwoordelijkheid het door cultuurminister Ingrid van Engelshoven geformuleerde trickle down-beleid vorm te geven.

Door ondanks beperkingen te blijven programmeren konden artiesten, zzp-ers in de cultuursector en het eigen vaste personeel aan het werk worden gehouden en voorzien van een inkomen. Een aantal grote projecten viel daarin met name op. In het Zuiderpark programmeerden we in een speciaal daarvoor gebouwde covid-bestendige arena met een zitcapaciteit voor 1100 bezoekers zes concerten die de veelzijdigheid van het reguliere PAARD-programma belichaamden. Pop van Davina Michelle, Turkse psychedelica van Altin Gün, hiphop van Snelle, rock van Di-rect, roots van Waylon en party-pop van The Dirty Daddies.
De technische faciliteiten van de streaming-studio genereerden nieuw programma. PAARD produceerde zelf twee festival-achtige programma's met optredens in alle zalen, interviews met artiesten, kunstenaars en organisatoren en eerder in het jaar gemaakte clips. Met artiesten als Froukje, Luwten, Laura Jansen en vele anderen werden het twee memorabele uitzendingen met hoge kijkcijfers.
Met het juiste aanbod van artiesten bleek via streams ook publiek te bereiken dat buiten het normale verzorgingsgebied van PAARD valt. Metalacts als Pestilence, underground-acts op het Grauzone Festival en The Magic Mumble Jumble trokken kijkers tot ver over de landsgrenzen.De investeringen bleven niet onopgemerkt. Met samenwerkings-partner Haagsch College werd een reeks aan verdiepende online-gesprekken gepresenteerd met onder meer David van Reybrouck, Stine Jensen en Daan Roosegaarde.
Er waren opvallende online-coproducties met Haagse festivals en organisatoren als Sniester, Bevrijdingsfestival, Popronde, Dag in de Branding, Club 3voor12, Projazz, Mama Africa, New Wave City, Subroutine Records, Mink Records, Het Magazijn, Ready2Play, Kunstbende, Slagwerk Den Haag, Theater de Vaillant en Tong Tong Fair.

STREAMEN BIJ MICHELLE DAVID © WOUTER VELLEKOOP

De afdeling Verhuur kon de technische faciliteiten ook prima inzetten om organisaties als Inside Out, Kies Wat, Groen Links, Europees Parlement, Haagse Cultuuronderwijsdag, Degrowth Conference, EBN, Jongerenstadslab en de Vrijwilliger van het Jaar te ondersteunen.

Het is vreemd om te moeten constateren dat er in 2021 weinig gelegenheid was regulier te programmeren. In de korte periode tussen eind september en begin november draaide het poppodium op concertgebied op veel vlakken bijna als vanouds en was het bemoedigend te constateren dat de binding met het publiek goeddeels in stand was gebleven. In die paar weken was er een uitverkochte editie van Sniester en dito concerten van De Jeugd van Tegenwoordig, Ilse de Lange, Goldband, De Dijk, BLØF, Antoon & 3J's.
Hierbij moet wel worden aangetekend dat weliswaar veel tickets waren verkocht, maar dat zich een nieuw typisch Corona-fenomeen aandiende: een grote hoeveelheid no-shows (bezoekers die ondanks het kopen van een ticket op de avond zelf niet komen). Vooral programma's die vanwege de pandemie één of meerdere keren waren verplaatst hadden hieronder te lijden. Ticketbezitters zijn deze kwijtgeraakt, vergeten dat ze in bezit waren, zijn positief getest of durven vanwege Corona-vrees uiteindelijk het concert niet te bezoeken. Het had een negatief effect op onder meer de horeca-omzet, maar verwacht mag worden dat op de langere termijn deze effecten zullen wegebben.

Ook inhoudelijk wisten we ons te profileren. De vijfde editie van Mondriaan Jazz kon met weinig restricties doorgang vinden en ontving in Volkskrant en NRC razend enthousiaste recensies dankzij optredens van onder meer Christian McBride & James

Moran en Yussef Dayes. De dag na Mondriaan Jazz vond Herfstfest (met een speciale Herfstfest voor Kids) plaats, het grootste drummersfestival van Europa.
Speciaal voor het hongerige dance-publiek werden een aantal avond-edities van populair nachtprogramma geagendeerd zoals: New Wave City, Vunzige Deuntjes, 80s 90s Nullies, 40 Up, Tres Bien en de pilot van een nieuwe donderdagse studentenavond.

2. MAATSCHAPPELIJK DRAAGVLAK EN SAMENWERKING

PAARD wil zoveel mogelijk mensen gelukkig maken met muziek en daarmee samenhang en begrip tussen mensen bevorderen. We doen dat door concerten en nachtprogrammering tot stand te brengen, festivals en evenementen te laten plaatsvinden en daar zoveel mogelijk liefhebbers deelgenoot van te maken.
Hoewel de mogelijkheden tot programma en publieksontvangst ook in heel 2021 grote en wispelturige beperkingen kende, is PAARD deze missie en doelstelling als kerntaak blijven uitvoeren.

Maatschappelijke relevantie
Een credo dat PAARD al jaren uitdraagt is: 'Een poppodium is meer dan een gebouw'. Het onvoorspelbare en maatschappelijk rumoerige jaar 2021 toonde eens en te meer de waarde van dit uitganspunt aan.
Een groot gedeelte van het jaar was het zo goed als onmogelijk om op enigszins normale manier publieksactiviteiten te organiseren. Evengoed is het PAARD gelukt om in '21 251 concerten en evenementen te organiseren en hiermee aan 389 artiesten een fysiek of virtueel podium voor hun publiek te bieden. Daarmee was PAARD géén passief gebouw met gesloten deuren, maar bleef de focus op de maatschappelijk en culturele rol die het heeft in het grootstedelijke landschap gehandhaafd. Juist die actieve en initiërende rol is van levensbelang in een periode waarin de maatschappij en haar mensen het moeilijk heeft. PAARD heeft op verschillende manieren en in verschillende vormen actief de verbinding met de stad, de culturele sector, de artiesten en vooral met het publiek in stand gehouden, om zo -in tijden van afstand- toch bij te dragen aan verbinding, samenhang en begrip tussen mensen.

Verbinding
Dit gebeurde allereerst door zoveel mogelijk concerten en evenementen te laten doorgaan; virtueel, fysiek of hybride. Daarnaast werden er evenementen en festivals opgezet die speciaal ontwikkeld werden met het oog op de Corona-beperkingen, waarbij met verschillende vormen werd geëxperimenteerd.

Voor de culturele samenwerkingspartners bleef PAARD zoveel mogelijk de actieve partner, waarmee inhoudelijk ontwikkeld werd en die de rol van 'grote broer/zus' vervulde, door de fysieke en virtuele deuren open te stellen voor instellingen die niet aan de strenge Corona maatregelen konden voldoen, zoals de festivals Sniester, Grauzone, Bevrijdingsfestival, Dag in de Branding en Rewire en organisaties als Projazz, Pool Tot Pool, Magazijn, Vaillant theater en Ready To Play.

Voor de artiesten, makers, ZZP'ers en toeleveranciers binnen de culturele sector zette PAARD zich in om specifiek programma te ontwikkelen, waardoor de sector economisch gesteund werd.
Er werden verschillende virtuele en hybride festivalvormen voor Grauzone, Rewire, Sniester en Mondriaanjazz ontwikkeld en er werd driftig geëxperimenteerd met verschillende streaming- en videomogelijkheden Zo gaf de Nederlandse metal-band Pestilence een virtueel concert waarbij op voorhand goed over de vorm en passende presentatie was nagedacht. De eenmalige stream was een succes en trok 1.171 enthousiaste kijkers, waarbij zo'n 60 % bestond uit internationaal bezoek. Een deel van deze stream kon naderhand online via diverse kanalen worden teruggekeken en trok maar liefst 37.000 wereldwijde kijkers.
Een groot fysiek evenement was de megaproductie met zes openluchtconcerten onder de noemer Paard In Het Park. Voor veel toeleveranciers was dit letterlijk het eerste en enige event dat zij in twee jaar tijd konden doen.

PAARD TV
Het streamingtraject dat in 2020 was opgestart werd verder geprofessionaliseerd. Met een speciaal gebouwde regieruimte, een multi-camerasysteem en een team van specialisten kunnen tegen relatief geringe kosten, hoogstaande videoregistraties en streaming uitzendingen gemaakt worden. Een groot deel van de programmering werd helemaal toegespitst op het streamen. Dit lag ook in de lijn van de opdracht van gemeente en ministerie om middels de toegekende steun zoveel mogelijk mensen in de culturele sector aan het werk te houden.
Gedurende 2021 werden 68 evenementen geheel of gedeeltelijk gestreamd, tezamen goed voor zo'n 200 uur aan registraties. PAARD TV was geboren.
Deze inspanningen bleven ook landelijk niet onopgemerkt. Het Kickstart Cultuurfonds benaderde ons om PAARD TV als inspirerend praktijkvoorbeeld te presenteren in het kader van digitale innovatie. Kickstart Cultuurfonds is een initiatief van VriendenLoterij, VSBfonds, Prins Bernhard Cultuurfonds en de VandenEnde Foundation. Andere deelnemers zijn: het ministerie

van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Stichting Droom en Daad, Ammodo, Fonds 21, Zadelhoff Fonds/Zadelhoff Cultuur Fonds/ Fonds Neven en Nichten van Zadelhoff, Stichting Elise Mathilde Fonds, Elisabeth Strouven Fonds, Stichting Zabawas en de Gravin van Bylandt Stichting.

Profilering
In het najaar leek de culturele sector weer open te mogen gaan. Om dat feit te benadrukken lanceerde PAARD een succesvolle stadsbrede en kleurrijke openingscampagne, met uitingen gebaseerd op bekende songteksten. Hiermee wilden wij natuurlijk niet alleen onze zichtbaarheid vergroten, maar ook samen met het publiek aan een nieuw hoofdstuk beginnen en een moeilijke tijd achter ons laten. De posters met teksten als 'I'm Still Standing' (Elton John), 'Let's Dance' (David Bowie), 'Wake Me Up When it's All Over' (Avicci) en 'Don't Look Back In Anger' (Oasis) werden in groten getale door het publiek besteld.
In de periode na de songtekst campagne werd een gemiddelde zaalbezetting van maar liefst 95,6% behaald (gebaseerd op initieel beoogd aantal bezoekers): een opvallend hoog percentage.

Rol in de Culturele sector
PAARD zet zich in om de gehele lokale (pop)muziek-omgeving zo optimaal mogelijk te laten floreren. Zoals eerder vermeld werd dit in 2021 onder meer gedaan door zoveel mogelijk programma fysiek, virtueel of hybride door te laten gaan. Aanvullend daarop is er speciaal high profile programma ontwikkeld zoals Paard in het Park en speciale streaming events als Summer Hot Line.
Ook voor nachtprogramma werd een plek gezocht, al was het schier onmogelijk met een dans-&-beweeg-verbod en een avondklok. Evengoed hebben wij geëxperimenteerd met zittende versies van de succesformules '80, 90's nullies' en 'New wave City'. Zoals te verwachten was dit "apart", maar geen succes. Veel beter uit de verf kwamen de producties met elektronische artiesten die gestreamd werden. Hierbij is samengewerkt met o.a. Magazijn, Slagwerk Den Haag en Mama Africa.
Ook werd een start gemaakt met het online platform Wavestate, waarvoor elektronische artiesten en DJ's exclusieve muzieksets produceerden. Feit dat PAARD betaalde voor deze online DJ-sets werd in de DJ-scene met verbazing en enthousiasme ontvangen. Blijkbaar is de Fair Pay-methodiek in het DJ-segment nog geen gemeengoed.

Projectsteunfonds 'Paard Push Forward'
Naast het actief ontwikkelen van programma en de diverse samenwerkingen ontwikkelde PAARD een aanvullend instrument om de lokale culturele sector te steunen.

Met PAARD PUSH FORWARD lanceerde PAARD medio 2021 een laagdrempelig steunfonds ter stimulering van Haagse (pop) cultuur in de breedste zin. Professionele culturele makers die economisch getroffen waren door Corona konden hier een projectsubsidie aanvragen van 2500 of 5000 euro. De ingediende plannen werden getoetst op inhoudelijke kwaliteit, relevantie en haalbaarheid. In totaal werden 21 plannen gehonoreerd voor in totaal 58.500 euro. Met dit fonds konden releases van Shary-An, Melle en Janneke en Maida Rose en evenementen als The Hague Fashion Week, Utopia Ball en de Laaksessies worden gerealiseerd.

Doelgroep-beleid en publiekverbreding
De doelgroepen van PAARD zijn maatschappelijk breed verdeeld met als klasse-, afkomst- of anderszins grensoverschrijdend kenmerk: de rol die muziek in iemands leven speelt. Deze rol is vaak leeftijd-gerelateerd en (al enige jaren) heeft PAARD een macro doelgroep-verdeling waarbij leeftijd een grote gedrags-indicator is. Op detail-niveau worden deze doelgroepen ingekleurd met daadwerkelijke muzikale voorkeuren.
Deze detail-laag is veranderlijk en beweegt mee met het muzikale landschap. En veranderen deed het in 2021. Internationale artiesten bleven weg en het grote publiek genoot vooral van Nederlandse live-artiesten en voor een groot deel gebeurde dit online.

Zoals aangegeven speelde PAARD hierop in met een sterke focus op streaming. Dit gaf mogelijkheden voor profilering buiten de stads- en regiogrenzen, en was vooral succesvol voor niche-artiesten met een internationale appeal: festivals als Grauzone, Rewire, Mondriaanjazz en de stream van metalband Pestilence trokken opvallend veel internationale kijkers. PAARD ziet een meerwaarde in deze publieksverbreding en is van mening dat het haalbaar moet zijn om hier in de toekomst meer programma-producten voor te ontwikkelen.

Met een uitgaansverbod van twee jaar heeft de jongere doelgroep het zwaar te verduren gehad. Zij konden nergens heen en al gaandeweg werd duidelijk dat dit hun sociale ontwikkeling in de weg stond. Zodra de beperkingen het toelieten lanceerde PAARD in oktober '21 'Nightschool', een wekelijkse conceptavond speciaal gericht op studenten en jongeren. Helaas volgde na de

eerste editie weer een lockdown, waardoor Nightschool pas in ’22 verder uitgebouwd kon worden.

PAARD probeerde in 2021 de jongere doelgroepen online te bereiken. Deze doelgroepen zijn goeddeels niet (meer) op Facebook te vinden en er werd om die reden meer (en meer gevarieerde) content gemaakt voor Instagram. Ook voor Tik Tok werd geregeld specifieke content ontwikkeld, al bleek het lastiger daar tractie te vinden. Om de online content gericht onder de aandacht van de beoogde doelgroepen te krijgen is meer aandacht en verdieping gegeven aan de kennis rondom online adverteren en is er een start gemaakt dit proces verder te integreren in de PAARD-website.

Een belangrijk speerpunt in de publieksmarketing van PAARD blijft de verdere inzet en productie van PAARD-eigen audiovisuele content (AV). In het huidige (social) media-landschap zijn deze informatievormen zeer belangrijk geworden. PAARD wil deze mogelijkheden niet alleen promotioneel maar ook strategisch inzetten: door middel van eigen AV-content wordt het instituut PAARD transparanter en wordt de diversiteit aan programma en publiek beter zichtbaar. Pre- en aftermovies, behind-the-scenes filmpjes, interviews, informatieve audio- en videodpodcasts en live-feeds voorzien de vele facetten van PAARD van context en verdieping en verlagen de drempel naar ‘het onbekende’.

SPEAKEASY © PARCIFAL WERKMAN

3. BEDRIJFSVOERING, CULTUREEL ONDERNEMERSCHAP EN VERDUURZAMING

Bedrijfsvoering en cultureel ondernemerschap:
PAARD behoort tot de grootste culturele instellingen van Den Haag. Onze verantwoordelijkheid voor het Haagse cultuurbestel verplicht ons een professionele bedrijfsvoering te onderhouden en te zorgen voor een organisatie die financieel en personeel incasseringsvermogen heeft. Het streven is daarbij dat er een passende reserve is waarmee risico’s afgedekt kunnen worden. PAARD verdient normaal gesproken ruim 70% van de inkomsten zelf door middel van recettes en horeca-omzet en dekt het restant met subsidies en fondsen. Het gewenste niveau van eigen inkomsten was sinds de beperkende maatregelen van maart 2020 onmogelijk haalbaar, op een zeer korte periode van 25 september tot 12 november 2021 na. PAARD is geweldig geholpen door subsidiegevers die programmeren in deze periode met extra steun alsnog mogelijk gemaakt hebben. In 2020 kwam de steun van het Fonds Podiumkunsten, gemeente Den Haag en de Rijksoverheid, aangevuld met Kickstart Cultuurfonds en Fonds 1818. In 2021 kwam de steun voornamelijk direct van de Rijksoverheid (NOW en TVL) en wederom een aanvulling vanuit het Kickstart Cultuurfonds. Daarnaast heeft Gemeente Den Haag beide jaren een aanzienlijke korting op de huur gegeven.

Met behulp van de ontvangen steun heeft PAARD, ondanks de onmogelijkheid kostendekkend te kunnen programmeren (in normale jaren dekken de programma inkomsten de daarmee samenhangende directe kosten) een zo vol mogelijke agenda gepresenteerd. Een belangrijk deel van de projecten die voor 2020 bedacht waren, heeft desondanks pas in 2021 kunnen plaatsvinden. Grootste project was het verplaatsen van de grote zaal van PAARD naar buiten: Paard in het Park, oorspronkelijk bedoeld voor september 2020, uiteindelijk pas mogelijk in augustus 2021. Helaas bleek dat we door "Dansen met Janssen" op het verkeerde been waren gezet. Het zag er naar uit dat de concerten met staand publiek konden gaan plaatsvinden. Terwijl de productie in volle gang was, werden plots nieuwe restricties bekend gemaakt, waardoor er minder en zittend publiek toegelaten kon worden. Vanwege de reeds gedane productionele voorbereidingen, de aan leveranciers toegezegde garanties en de reeds gemaakte kosten zou op dat moment annuleren resulteren in een groot tekort zonder het doel te bereiken. Daarom is, de opdracht van de minister om de sector zoveel mogelijk te steunen indachtig, gekozen om de productie aan te passen naar een zittende indeling met hogere kosten en een lagere toegestane capaciteit. Het was door de restricties onvermijdelijk daarbij flink meer kosten te maken bij dalende opbrengsten op het gebied van entree en horeca.

FROUKJE © NIKKI BORN

Hoewel de financiële gevolgen kleiner waren gebeurde door de steeds wijzigende maatregelen hetzelfde met andere programma's. Zoals boven omschreven is uitgegaan van het programma en niet, zoals gebruikelijk, van de verwachte bezoekersaantallen. Om de pijn te verzachten heeft PAARD er voor gekozen om bij de laatste lockdown van 2021 verschillende toeleveranciers (security, schoonmaak, ZZP'ers) de reeks geboekte dagen die op korte termijn geannuleerd werden, toch te vergoeden vanuit de verkregen steun. De oproepkrachten zijn deze periode ook doorbetaald voor geannuleerde programma's. Dit wordt deels weer gedekt door de NOW. PAARD steunde kleinere en niet gesubsidieerde instellingen, met het Paard Push Forward project. Omdat het oorspronkelijke budget van € 50.000 werd overvraagd is extra budget vrijgemaakt.

De in 2020 opgebouwde coronareserve die ontstond omdat voorgenomen activiteiten niet konden plaatsvinden is in 2021

geheel besteed evenals een deel van de steun die we in 2021 ontvangen hebben.

Op het moment van schrijven is PAARD eindelijk weer zonder restricties open. We hopen dat het zo blijft, maar begrijpen dat nieuwe beperkingen niet 100% uit te sluiten zijn. Los daarvan blijken er nog aanzienlijke gevolgen te zijn van de afgelopen periode. PAARD wordt, net als andere zalen, geconfronteerd met grote aantallen no-show. Soms meer dan 30%, vooral bij concerten die meerdere keren verplaatst zijn, waarvan er nog een hoop plaats zullen vinden in 2022 en zelfs 2023. Daarnaast zijn er grote kostenstijgingen (energie, tarieven security, inkoop materialen, inhuur, etc.) en is merkbaar dat, vooral voor concerten in de kleine zaal en kleinere concerten (600-800 bezoekers) in de grote zaal veel extra marketinginspanningen gedaan moeten worden. Tenslotte is nog onzeker hoe het aantal bezoekers en hun bestedingsgedrag zich gaat ontwikkelen als gevolg van de hoge inflatie. Om ondanks deze nieuwe ontwikkelingen weer te kunnen sturen op programmering die minimaal de directe kosten en een deel van de vaste kosten kan dekken legt PAARD uit het restant steun van 2021 nieuwe reserves aan voor het veranderde bezoekersgedrag, kostenstijgingen en marketinginspanningen.

Organisatie en Fair Practice
Sinds 2019 is het bestuur van Cultureel Centrum Stichting Paard overgegaan naar een Raad van Toezicht. Dit proces is zorgvuldig begeleid door Olaf Smits van Waesberghe van het Nationaal Register die een nieuw bestuursreglement en een reglement voor de raad van toezicht heeft opgesteld. Bij het vaststellen van de nieuwe statuten hebben we tevens onze statutaire naam aangepast en de 't verwijderd: de officiële naam is nu Cultureel Centrum PAARD, waarbij de volgende uitgangspunten zijn gerformuleerd.

Principe 1: PAARD voegt maatschappelijke waarde toe door concerten en nachtprogrammering te organiseren en zo bij te dragen aan de leefbaarheid van de stad.
Principe 2: PAARD past de Governance Code Cultuur toe.
Principe 3: bestuurder en toezichthouders van PAARD zijn onafhankelijk en handelen integer. Ten behoeve van het functioneren van de directeur-bestuurder en de Raad van Toezicht bestaan een bestuursreglement en een Raad van Toezicht-reglement. In beide reglementen is een bepaling voorzien met betrekking tot belangenverstrengeling en omgaan met mogelijk tegengesteld belang.
Principe 4: de directeur informeert de Raad van Toezicht over de gang van zaken bij de stichting en over de prognoses. Dit is vastgelegd in het bestuursreglement.
Principe 5: de directeur bestuurder is verantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding en rapporteert daarover geregeld aan de Raad van Toezicht. De verplichtingen daarover staan beschreven in het bestuursreglement.
Principe 6: de bestuurder gaat verantwoord om met de mensen en de middelen van PAARD. De CAO Nederlandse Poppodia en Festivals wordt toegepast.
Principe 7: de Raad van Toezicht komt minimaal vier keer per jaar samen in een reguliere vergadering. Daarnaast worden zij uitgenodigd bij de personeelsvergadering die twee keer per jaar wordt georganiseerd. Zo zijn zij zichtbaar voor het personeel en melden zij ook dat ze ten alle tijden aanspreekbaar zijn wanneer personeelsleden ergens mee zitten dat ze niet met de directeur kunnen of willen bespreken. Eén keer per jaar wordt een gezamenlijk etentje met het Management Team ter kennismaking en informatie-uitwisseling georganiseerd (vanwege corona-beperkingen niet doorgegaan in 2021) en komen ze één keer per jaar samen ten behoeve van zelf-evaluatie.
Ten behoeve van de jaarrekening heeft de audit-committee, bestaande uit RvT-leden Richard Borsboom (tot en met Jaarrekening 2021), Sandra Junelet (daarna) en Jeroen Wielaard, samen met de controller van de bedrijfsvoering en de directeur-bestuurder jaarlijks overleg met de accountant. Alle leden van de Raad van Toezicht hebben een pas waarmee ze altijd kunnen binnenlopen om de publieksactiviteiten van de stichting te bezoeken.
Principe 8: de Raad van Toezicht bespreekt met elkaar bij het ontstaan van elke vacature aan welke profielschets behoefte is voor een zo divers mogelijke samenstelling van de Raad. Hierbij wordt gekeken naar culturele achtergrond, man/vrouw verhouding, jong/ervaren en diverse netwerken. Eind 2021 zijn twee nieuwe leden toegetreden tot de Raad van Toezicht: Bao Yao Fei en Sandra Jumelet.

PAARD onderschrijft de intenties en principes van de Fair Practice Code en de vijf principes die daaraan ten grondslag liggen: solidariteit, diversiteit, vertrouwen, duurzaamheid en transparantie. We vinden dit noodzakelijk voor een toekomstbestendige popsector. Mensen moeten fatsoenlijk betaald krijgen. Daar draagt PAARD als aanbieder en werkgever zonder meer verantwoordelijkheid voor.
Voor het personeel gebruikt PAARD de door Kunstenbond en de Werkgeversvereniging Nederlandse Poppodia en -Festivals (WNPF) overeengekomen CAO. Hoewel PAARD middels het lidmaatschap van de WNPF en het volgen van de CAO invulling geeft aan het

voor werknemers voldoen aan de Fair Practice Code ontslaat dit ons echter niet van onze eigen verantwoordelijkheid (zoals bij de werving en selectie van nieuwe medewerkers).

Sinds 2022 gebruikt PAARD voor ZZP'ers, naast beloning volgens de bruto cao-lonen met een vast opslagpercentage, dezelfde jaarlijkse indexering vanuit de CAO Poppodia- en Festivals als voor de vaste medewerkers.
Waar voorheen de tarieven op onregelmatige basis verhoogd werden is dat dus nu een 'steadier' jaarlijkse verhoging die voor meer zekerheid bij de ZZP'ers zorgt.
In de laatste lockdown van november/december 2021 heeft PAARD de ZZP'ers hun ingeroosterde, maar geannuleerde uren laten factureren.

We proberen de Fair Practice Code zo veel mogelijk toe te passen op de in PAARD optredende artiesten.
In tegenstelling tot bijvoorbeeld de theatersector wordt het aanbod in de popsector amper gesubsidieerd. Dat betekent dat PAARD een andere positie bekleedt dan veel andere organisaties in de podiumkunsten. Toch vindt PAARD dat elke artiest die bij ons optreedt een passende beloning moet ontvangen. Het is inherent aan de popsector dat het onderscheid tussen amateur en professioneel tamelijk fluïde is: musici beginnen vanuit een amateurstatus naast een studie of baan en groeien vaak zonder formele muziekopleiding naar een meer professionele positie toe. In dat groeiproces is het opdoen van ervaring en het binden van een potentieel publiek essentieel.
We constateren dat een act aan het begin van de carrière meestal te weinig publiek trekt om een hoge gage te rechtvaardigen. Niettemin vindt PAARD dat we deze acts moeten programmeren om hen in staat te stellen 'meters te maken', meer publiek te bereiken en ervaring op te doen. Dit strookt met de rol die PAARD heeft bij talentontwikkeling en bij een diverse programmering.
We steunen jonge acts door hen een plek als voorprogramma te bieden en door hen altijd minimaal een onkostenvergoeding te bieden, maar ook door te garanderen dat hun plaats op ons podium professioneel wordt opgezet en dat ze in staat worden gesteld zoveel mogelijk publiek te bereiken.
De leden van de VNPF, en daarmee ook PAARD, benadrukken dat de Fair Practice Code een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van podia, festivals, artiesten, concert promotors, publiek, brancheorganisaties, vakbonden en overheden. Een toekomstbestendige arbeidsmarkt vraagt om inspanningen van iedere schakel én de bereidheid van overheden en fondsen die financieel te ondersteunen. Alleen dan is een inclusief en pluriform popklimaat in Nederland te ondersteunen.
De directeur van PAARD neemt deel aan de landelijke Ketentafel Freelance Popmusici die wordt georganiseerd door Platform ACCT (Arbeidsmarkt Culturele en Creatieve Toekomst) dat werkt aan een structurele dialoog. Met het door OCW gesubsidieerde Programma Verbetering Arbeidsvoorwaarden en door middel van collectieve afspraken worden in diverse deelsectoren zogeheten ketentafels gevormd waaruit goede voorbeelden, honorariumrichtlijnen en/of cao-afspraken kunnen voortkomen.

Verduurzaming
PAARD heeft tijdens de Coronasluitingen de gelegenheid aangegrepen een slag te maken in de verduurzaming van het pand en dan met name in de luchtbehandelingsinstallatie, waarbij overgestapt op een nieuw besturingssysteem (PRIVA) voor alle klimaatbehandeling in het pand.
Dit besturingssysteem stelt ons in staat de klimaatbehandeling volledig te automatiseren met een fikse besparing op jaarbasis tot gevolg.

Daarnaast heeft PAARD haar vaste installatiebedrijf TIBN gevraagd een onderzoek te doen naar de mogelijkheden van zonnepanelen op de nog beschikbare dakdelen voor eigen gebruik.
Op het dak van de Grote Zaal liggen al sinds 2019 zonnepanelen die eigendom zijn van de Coöperatie Langebeesten Energiek ten behoeve van hun leden. Dit vanuit het idee dat het eigen stroomverbruik van PAARD te omvangrijk is voor het aantal zonnepanelen dat we op het dak kwijt kunnen.
Nu willen we dan toch onderzoeken of het mogelijk is om met het nog beschikbare dak een dusdanig aantal panelen neer te leggen dat, bijvoorbeeld, het kantoor op een duurzame wijze van stroom voorzien kan worden.

Tot slot wil PAARD op termijn de plastic waterflesjes die door artiesten backstage en op het podium gebruikt worden reduceren tot nul door artiesten aan te moedigen hun eigen waterflessen mee te nemen en als PAARD duurzame, afwasbare waterflessen ter beschikking te stellen aan de artiesten.

4. DIVERSITEIT EN INCLUSIE

Onze visie met betrekking tot diversiteit en inclusie is vrij simpel: PAARD is er voor iedereen, en het doel is dan ook om programma aan te bieden voor zoveel mogelijk diverse doelgroepen. Hiervoor werken wij samen met een groot aantal programmapartners en coproducenten die hiervoor van grote toegevoegde waarde zijn. We blijven dan ook constant ons netwerk uitbreiden, het

experiment aangaan en plek bieden aan zowel nieuwe als oudere generaties makers en publiek.

Programma
PAARD programmeert breed en probeert alle facetten van fases van de popcultuur een plaats te bieden in de programmering. Qua genres kennen we nauwelijks beperkingen: het varieert van obscure underground tot publieksvriendelijke party-sounds, van heel hard tot klein en intiem, van wereldsterren tot beginnende lokale acts, van Nederlandstalig tot streetslang en van artiesten die hun faam aan het verleden ontlenen tot aan fonkelnieuwe namen en genres.
Net als tijdens eerdere lockdowns zijn we de focus op het gebied van diversiteit en inclusie niet uit het oog verloren. Wat betreft diversiteit hebben we naar verscheidenheid in de breedste zin gekeken, variërend van doelgroepen tot diverse disciplines.
In samenwerking met de Gemeente Den Haag realiseerden wij in het donkerste hart van de lockdown (januari en februari) een aantal programma's in het kader van Inside Out: online-programma's gericht op jongeren in uitdagingswijken, zoals de Schilderswijk-Bingo.
Wij droegen als locatie bij aan de nieuwe campagne van Superkracht (voorheen Senself), een organisatie die jongeren met een geestelijke beperking onder begeleiding werkervaring biedt binnen de culturele sector. Deze jongeren hebben bij PAARD gewerkt tijdens concerten in diverse functies, variërend van publieksbegeleiding tot barpersoneel. Ook boden we weer plek aan Meet The Urban Pro's, de urban netwerkbijeenkomst binnen Den Haag in samenwerking met CultuurSchakel en maakten we in samenwerking met GUAP het online-programma Be Your Own Boss, om beginnende ondernemers in de culturele sector te informeren en inspireren, met gasten als Lucien Kembel (Diligentia) en zangeres Shirma Rouse.
In het kader van de herdenking van het slavernijverleden (Keti Koti, 2 juli) maakte PAARD in samenwerking met 15 Haagse (multi)culturele organisaties The Black Hague Experience, een online multidisciplinair programma waarbij een combinatie van nieuwe en oudere generaties samen op een artistieke wijze zowel herdenken als vrijheid vieren.

THE DIRTY DADDIES @ PAARD IN HET PARK © WOUTER VELLEKOOP

Een ander hoogtepunt was de samenwerking met theatergroep Girls In Woods, die een interactieve audiotour door het pand ontwikkelde waarbij je als luisteraar, alleen met koptelefoon, een clubavond van begin tot eind meemaakt – iets wat ten tijde van lockdown voelde als een droom. Ook vond dit jaar de eerste editie van Uit Het Gareel Art Market plaats, een kunstmarkt in het loading-dock en de foyer waar upcoming Haagse kunstenaars hun werk verkochten, variërend van betaalbare prints tot zelfontworpen kleding.

Tenslotte kregen wij op de valreep de kans om de laatste herneming van The Shah of Holland van Shah Tabibi te programmeren. Tijdens deze muziekvoorstelling nam Shah het publiek mee in zijn verhaal als Afghaans vluchteling en bracht hij inzicht in de culturele uitdagingen tussen de Westerse en Oosterse idealen binnen de Nederlandse samenleving.

Partners
Partners maken een essentieel onderdeel uit van onze diverse programmering. Om zoveel mogelijk verschillende doelgroepen te bereiken, zoeken wij steeds de samenwerking op met partijen die een expertise hebben op het gebied van een bepaalde doelgroep. Dit werkt overigens twee kanten op: wij worden zelf ook doorlopend benaderd door externe partijen die interesse hebben om de samenwerking met ons aan te gaan. Hierbij gaat het vrijwel altijd om samenwerkingen op het gebied van programma en publiciteit. Het doel is om op het gebied van partners steeds op zoek te gaan naar vernieuwing en de mogelijkheden te verkennen, met de nadruk op het aanspreken van nieuwe doelgroepen of het verbeteren van de communicatie met de bestaande doelgroepen.

Brede programmering van uiteenlopende genres zorgt al voor divers publiek. Toch is het zeker bij niche- of doelgroep-programmering zaak partners te binden aan een organisatie. Het is een illusie te denken dat het mogelijk is uiteenlopende doelgroepen helemaal goed te benaderen wanneer de afzender steeds dezelfde partij is. Zo werkt PAARD bij niche- en danceprogrammering bijna zonder uitzondering samen met partners in de stad.

Op deze manier worden relevante doelgroepen voor de programma's rechtstreeks bereikt, hetgeen zich vertaalt in een divers publiek.

Publiek
Bij het PAARD houden wij er niet van mensen in hokjes te stoppen. Hoe zeer wij in sommige gevallen ook de complete doopceel van onze bezoekers zouden willen lichten hechten wij ook heel sterk aan de privacy van onze klanten. Omdat wij ons houden aan de AVG-regeling vragen wij bij de registratie voor kaartverkoop dan ook niet meer persoonsgegevens dan strikt noodzakelijk. Er zijn leeftijdsgrenzen waarop gehandhaafd wordt: concertbezoekers onder 16 jaar moeten worden begeleid door iemand boven de 18 en gedurende het nachtprogramma is 18 jaar de minimumleeftijd. Dat laatste komt vooral voort uit de wetgeving m.b.t. alcoholverstrekking.

Gedurende de Corona-crisis werden naar ons gevoel de grenzen van de privacy door de overheid wel eens opgezocht. Het leidde ook intern tot discussies: in hoeverre ga je als organisatie mee in een beleid waarbij bezoekers aan steeds meer voorwaarden moeten voldoen om toegang te krijgen? Binnen PAARD is ervoor gekozen zo veel mogelijk de protocollen te volgen waarover binnen de Vereniging Nederlandse Poppodia en Festivals (VNPF) consensus bestond. We beseften ons terdege dat dat voor een deel van het publiek uitsluiting betekende. Geen situatie waar wij onverdeeld gelukkig mee waren.
De beperking die we zelf hanteren ten aanzien van het opslaan van klantgegevens betekent dat bij elke analyse van de bezoekersgegevens de nodige slagen om de arm moeten worden gehouden. Een vaststelling of onze ambitie zo divers mogelijk publiek te trekken wordt ingelost, is dan ook vooral gebaseerd op waarneming.
Gelukkig ondersteunen de wel geregistreerde klantgegevens de ogenschijnlijke waarneming dat PAARD een zeer divers publiek bedient: kleurrijk, van jong tot oud, van progressief tot traditioneel, van laag tot hoog opgeleid en van stedelijk tot randgemeenten. Door middel van speciale kortingsregelingen of andere voordelen proberen we zo veel mogelijk drempels naar PAARD-bezoek weg te nemen. Bij vaststelling van entreeprijzen waar we zelf invloed op hebben zoeken we de ondergrens op. We doen mee aan regelingen als CJP, Ooievaarspas en We Are Public en voor vroege beslissers is er altijd € 2,50 of € 5,00 korting te behalen via onze standaard Early Bird-tickets.

Personeel
Als de bezoekers eenmaal binnen zijn is het van belang dat zij zich ook herkennen in de sfeer van het PAARD. Deze sfeer wordt voor een belangrijk deel bepaald door het personeel waarmee zij te maken krijgen.
PAARD richt zich ook in het personeelsbeleid op diversiteit en inclusie, zowel tijdens de werving en selectie maar ook wanneer medewerkers reeds in dienst zijn.
Tijdens de werving en selectie is PAARD bewust bezig met het voeren van een cultureel divers beleid. Zo krijgen bij gelijke geschiktheid sollicitanten met een cultureel diverse achtergrond voorrang. Wij zijn qua arbeidsvoorwaarden echter wel gebonden aan wat volgens de CAO mogelijk is, waardoor er in bepaalde gevallen geen akkoord komt.

Bij onze flexibele schil van oproepmedewerkers in de horeca en ZZP-ers techniek hadden we graag wat meer diversiteit willen realiseren. Werving via social media-kanalen blijkt dan niet

voldoende. Actieve werving tijdens door cultureel divers publiek bezochte evenementen zal nu prioriteit gaan krijgen. In combinatie met het ontwikkelen van een employer-brand zal het PAARD een sterkere aantrekkingskracht krijgen op potentiële werknemers met een cultureel diverse achtergrond.
Met betrekking tot opleidingsniveau is een diploma niet zaligmakend voor PAARD. Tijdens de werving en selectie doet PAARD aan talentmanagement waarbij meer wordt gelet op potentieel talent en minder op bestaande kennis en kunde.
Zo worden opleidingen aangeboden om de talenten verder te ontwikkelen, mede door aanspraak te doen op de PPO-werktuigregeling (een landelijk geregelde subsidie om verdieping te creëren in het vakgebied).
Op het leeftijdsgebied hanteert PAARD een duurzaam inzetbaarheidsbeleid; medewerkers die dicht bij de pensioengerechtigde leeftijd zitten wordt de mogelijkheid geboden minder te gaan werken. Voor de vrijgevallen f.t.e.'s werven wij jonge kandidaten en vindt er kennisoverdracht plaats tussen beide partijen.

PAARD heeft het afgelopen jaar een professionaliseringsslag gemaakt op het gebied van verzuimmanagement. In plaats van te werken met een Arboarts, is er een samenwerking aangegaan met een Arbodienst, welke het huis van werkvermogen hanteert. Deze Arbodienst heeft een (pro-)actievere rol in de re-integratie van medewerkers.

PAARD zet zich in voor gender-gelijkheid. Transgender collega's worden gefaciliteerd in hun transitie, onder meer door een naamwijziging door te voeren in de voor personeel toegankelijke planningssystemen, waarmee bewustzijn onder collega's wordt gecreëerd.

Ook PAARD blijft op personeelsgebied in beweging. Waar tot voor kort werd gedacht dat de culturele en creatieve sector door zijn vrijheidsstreven en aandacht voor minderheden gevrijwaard zou blijven van verkeerd gedrag moet helaas na de diverse onthullingen in de media geconcludeerd worden dat wellicht zelfs het tegenovergestelde aan de hand was. In 2022 zal PAARD dan ook stappen gaan zetten een protocol m.b.t. ongewenste omgangsvormen en een klokkenluidersregeling op te stellen.

SAMENSTELLING RAAD VAN TOEZICHT

	Benoeming	Maximale zittingstermijn
Simone Tetteroo	01-06-2014	01-06-2023
Marjolein de Jong (voorzitter)	13-04-2016	13-04-2025
Saul van Stapele	01-09-2019	15-10-2028
Jeroen Wielaard	01-02-2017	09-03-2026
Bao Yao Fei	16-12-2021	16-12-2030
Sandra Jumelet	16-12-2021	16-12-2030
Andrew van Esch	afgetreden	per 31-03-2022
Richard Borsboom	afgetreden	per 01-05-2022

REDACTIE
Mw. Majel Blonden – Directeur
Dhr. Henk Koolen – Programmering Concerten & Festivals
Mw. Eva von der Assen – Programmering Dance & Festivals
Mw. Conchitta Bottse – Programmering Grootstedelijke Muziek
Dhr. Wesley Bohemen - Zakelijke verhuur & Evenementen
Dhr. René van der Zee - Productie, Techniek & Gebouw
Dhr. Bas de Wit – Marketing, Strategie & Partnerships
Mw. Elsa Blaauboer - Horeca
Mw. Agnita Hoek - Personeel en Organisatie

CONTACT
Mw. Majel Blonden
Directeur
majel@paard.nl

OPMAAK
Robert Muda van Hamel / Spacebar

MUZIEK
Imbos & Maxine

PAARD

FEITENBLAD 2021

CIJFERS	2021	2020	2019
Totaal aantal bezoekers (incl. café en gasten)	80.098	67.379	245.784
Aantal bezoekers concerten	18.336	19.637	77.990
Aantal bezoekers online events	38.028	19.315	0
Aantal bezoekers dance	8.514	12.423	49.123
Aantal bezoekers festivals	7.245	2.540	17.030
Aantal bezoekers Pophotspot	0	0	26.647
Aantal bezoekers commerciële verhuur	482	383	7.546
Gasten/diversen/pr kaarten	508	482	8.130
Aantal bezoekers op locatie	3.624	493	9.066
Aantal bezoekers Paard Café	3.361	12.106	50.252
Totaal aantal activiteiten (incl. café)	221	312	723
Aantal concerten grote en kleine zaal	57	116	219
Aantal online events	54	30	0
Aantal dance optredens	16	23	97
Aantal festivals	7	2	21
Aantal commerciële verhuringen	20	15	31
Aantal concerten op locatie	10	1	46
Aantal concerten Paard Café	34	85	274
Literatuur/dans/theater/comedy/overig	23	40	35
Totaal uitgaven (X € 1000)	4.267	3.251	5.176
Waarvan programmakosten	2.085	1.100	3.096
Waarvan personeel en organisatie	1.684	1.732	1.608
Waarvan huisvesting	498	419	472
Totaal inkomsten (X € 1000)	2.822	2.718	5.123
Waarvan entree	820	737	2.250
Waarvan horeca (netto)	209	193	971
Waarvan fondsen/sponsoring en overig	330	303	433
Waarvan subsidie	1.456	1.479	1.464
Waarvan coronasteun			
Rentebaten	7	7	6
Deelneming	0	0	0
Exploitatieresultaat (voor BB en L)	-1.445	-533	-53
Percentage subsidie (ex eenmalige bijdragen)	52	40	29
Percentage subsidie excl. huisvesting	34	30	19
Exploitatieresultaat zonder Coronasteun	-1.445	-533	
Coronasteun	1.283	1.454	
Resultaat na Coronasteun	-162	921	

Verhuringen die voor publiek toegankelijk zijn worden meegeteld onder bezoekers dance/concert etc. Dit is conform de telwijze VNPF.